

*Van de website van het ServicePunt Emancipatie, oktober 2014
- Joke Kop is directeur van Vrouw & Vaart -*

Interview-met-Joke-Kop over 10 jaar Vrouw & Vaart

'In-nieuw-west-zie-ik-marokkaanse-vrouwen-op-een-bakfiets'

Het vrouwen ontwikkelingscentrum Vrouw en Vaart bestond afgelopen oktober tien jaar en viert dit jaar haar jubileumjaar. Een mooie gelegenheid om Joke Kop, prominente binnen Vrouw en Vaart en sinds de oprichting betrokken, eens te vragen naar haar visie en ervaringen binnen deze vrouwenorganisatie.

Wie is Joke Kop en wat was jouw rol bij de oprichting van Vrouw en Vaart tien jaar geleden?

Destijds viel Vrouw en Vaart nog onder van Stadsdeel Osdorp, nu onderdeel van stadsdeel Nieuw -West . Het stadsdeel wilde een haalbaarheidsonderzoek starten onder vrouwen in de buurt om te onderzoeken of er behoefte zou zijn aan een eigen plek voor deze vrouwen. Uit het onderzoek bleek dat een eigen plek voor vrouwen om zich te ontwikkelen in een grote behoefte kon voorzien. Ik werd gevraagd het emancipatie centrum op te zetten. Ik deed iets dergelijks al in Bos en Lommer voor een moeder- en kindcentrum waar Impuls ook bij betrokken was. Zij hebben mij toen bij Vrouw en Vaart betrokken.

En wie ik ben? Moeilijke vraag hoor. Ik vind het leuk om met mensen bezig te zijn. Van oorsprong ben ik docent Textiel en had een eigen atelier. Maar ik werkte vaak alleen. Ik haalde daar geen inspiratie uit. Ik ben toen les gaan geven aan migrantenmeiden waar ik heel enthousiast van werd. Daaruit is mijn drive ontstaan om met deze doelgroep te gaan werken. Ik wil ze graag laten zien wat ze kunnen. Eruit halen wat eruit te halen valt.

Wat is jou het meest bijgebleven van de afgelopen tien jaar bij Vrouw en Vaart?

Ons centrum is er niet alleen voor om vrouwen met afstand tot de arbeidsmarkt te helpen maar we hebben bijvoorbeeld ook een denktank. In die denktank zitten vrouwen met allerlei verschillende achtergronden die elkaar inspireren, van ambtenaar tot yogalerares. Wethouder André van Es is zeer enthousiast over onze denktank en heeft ons benaderd om met haar om de tafel te gaan zitten. Het was de bedoeling dat de denktank een eenmalige bijeenkomst was, maar iedereen was zo enthousiast dat de denktank belangrijke input aan ons jubileumjaar heeft gegeven. Het hele jaar door hebben we elke maand een thema waar omheen activiteiten plaatsvinden.

Wat vond je van de aftrap van het jubileumjaar op 10 oktober?

Indrukwekkend. Het was enorm druk bezocht, wel tweehonderd mensen waren aanwezig. Het is bijzonder eigenlijk dat iedereen die aanwezig was op een of andere wijze betrokken is bij Vrouw en Vaart en ons een warm hart toedraagt. Er waren geen bobo's aanwezig, uitsluitend mensen die echt betrokken zijn bij Vrouw en Vaart zoals de vrijwilligers.

Wat brengt dit werk jou, Joke?

Heel veel energie. Het is iedere keer anders. Elke dag ga ik met een bepaald gevoel naar mijn werk, een verwachting van hoe de dag zal lopen. Maar elke dag is anders, voortdurend in ontwikkeling, er gebeurt van alles en er zijn altijd weer andere en nieuwe vrouwen. Daar krijg ik ook energie van.

Wat is de werkwijze van Vrouw en Vaart?

We hebben geen methodieken. Vrouwen komen binnen met alle mogelijke vragen. We kijken heel erg naar wat iemand kan en stemmen dan een plan met die vrouw af. Iemand komt binnen met een bepaald doel en daar gaan we mee aan de slag. We proberen een richting mee te geven. Het is niet ons doel om vrouwen eindelijk in Vrouw en Vaart te houden, doorstroom is het motto.. Vrouwen versterken elkaar hierin. Vrouwen trekken zich aan elkaar op.

Zo loopt er een vrouw bij ons rond die binnen kwam en eigenlijk niets kon. Ze sprak de Nederlandse taal niet et cetera. Nu heeft ze hier allerlei trainingen gedaan en echt haar eigen plek binnen Vrouw en Vaart gevonden. Ze neemt nu deel aan de maatschappij en kan nu bijvoorbeeld wel haar kinderen begeleiden bij oudergesprekken op school.

Met welke vragen komen de vrouwen bij jullie en heb je daar verandering in gezien de afgelopen tien jaar?

Eenzaamheid. Door het ontbreken van het spreken van de Nederlandse taal en het ontbreken van hobby's en contacten in de buurt, voelen de vrouwen zich eenzaam. Bij ons krijgen ze de kans een goed netwerk op te bouwen. Een netwerk is heel belangrijk, zeker in deze tijd. Zonder netwerk ben je nergens. Daarnaast komen vrouwen bijvoorbeeld met juridische vraagstukken over het huwelijk en dergelijke.

Je ziet dat vrouwen tegenwoordig veel ondernemender zijn. We hebben bijvoorbeeld het hardloopprogramma 'Be Interactive'. Nu is het normaal, maar tien jaar geleden kon het echt niet dat een vrouw met hoofddoek om en sportschoenen aan rondjes rende rond de Sloterplas. Ze zijn veel zichtbaarder. In Nieuw-West zie ik Marokkaanse vrouwen op een bakfiets. Dat vind ik echt fantastisch!

Wat is jouw toekomstdroom voor Vrouw en Vaart?

Tien jaar geleden had ik gezegd: 'Dat we over tien jaar niet meer nodig zijn.' Maar we zullen altijd nodig blijven. Vrouwen zullen altijd behoefte blijven houden aan een plek waar ze samen kunnen komen en elkaar kunnen ontmoeten. Dat geldt voor vrouwen met allerlei verschillende achtergronden.

Ook voor lesbische vrouwengroepen bijvoorbeeld. Het heeft ook te maken met een gevoel van geaccepteerd worden door de samenleving. Een plek als Vrouw en Vaart blijft. Ik vind het jammer dat veel andere vrouwenemancipatiecentra zijn verdwenen of bijvoorbeeld zijn veranderd in een Huis van de Wijk waar ook mannen welkom zijn. Een dergelijk huis is mooi en prima, maar ze hebben geen duidelijk educatieprogramma. Het is belangrijk om een veilige en vertrouwde plek alleen voor vrouwen te hebben, dat is dan niet meer.

Mijn toekomstdroom: 'Dat Vrouw en Vaart zelfredzaam wordt. Dat de vrouwen het hier zelf allemaal regelen en draaiende kunnen houden.'

Sanne Pols